

art news TEN

umelecké noviny

1/2021

Editoriál

Zdravím, kolegovia!

Premýšľam, ako poňať posledný editoriál, ktorý píšem ešte ako tretiačka, no nakoniec som zhodnotila, že to nebudem priveľmi prežívať a emócie si ušetrím pre prípad, že by sa mi podarilo zmaturovať.

Nuž, ako len stručne zhrnúť toto číslo... sťažujeme sa, nevzdávame sa, hľadáme motiváciu, lúčime sa so štvrtákmi, spievame, recitujeme a prednášame na Shakespeare's Day a mnoho ďalšieho. Tak sa nezapadni informovať, pretože kto sa chodbami potľka bezstarostný a spokojný, akoby ani nebol žiakom SŠUP *mrk mrk*.

R.M.Z

Užitočné, ale nahraditeľné	2
Kde hľadať motiváciu?	3
Raj na Zemi	4
Súťaže Bez obmedzenia	8
Shakespeare's Day	12
Štúrovo pero	14
Prečo oranžová ?	16
Rozlúčka	18

Redakcia

Šéfredaktorka: Rebeka Zacharová

Zástupkyňa šéfredaktorky: Tereza Zelenáková

Redakčná rada: Silvia Zelinková, Veronika Tamašiová, Lucka Čakajíková

Spolupracovníci: Jarka Labudová

Grafik: Natália Laurenčíková

Ilustrátorka: Beáta Jarábová

Foto: archív SŠUP

Jazyková korektúra: Mgr. Viera Sebínová

Zodpovedný učiteľ: Mgr. Helena Kučerová

Súkromná škola umeleckého priemyslu

Háľkova 2968/22

010 01 Žilina

IRLADY

Užitočné, ale nahraditeľné

Mobily sú super. Veľa ľudí si život bez ťobania na displeji ani nevie predstaviť. Ale kto by im to zazlieval? Je to vcelku veľmi škivná vecička. Už dávno neplní len funkciu telefonovania a písania sms, ale má kopec ďalších využití. To ale nič nemení na fakte, že v poslednom čase trávime pri mobiloch a notebookoch až príliš veľa času. Posledný rok väčšinou nedobrovoľne. Počas pandémie si veľa ľudí presadlo do „home office“ a všetky problémy sa začali točiť iba okolo slabej wifi.

No nemali by sme sa im príliš podriaďovať. Okrem škodlivého dopadu, ktoré má žiarenie na náš spánok, je závislosť od mobilu čoraz väčšia nielen u detí, ale najmä u dospelých. Najčastejšie je to závislosť na sociálnych sieťach a strach z toho, že nám môže uniknúť niečo dôležité, ak by sme pravidelne neskontrolovali instagram či facebook. Pritom je toľko krásnych spôsobov ako si ničť oči. Napríklad čítaním. Veď príbehy v knihách obohacujú nielen našu fantáziu, ale predovšetkým slovnú zásobu. Alebo sa pozerať do slnka, čokoľvek, len necíťme potrebu byť neustále online. Je to dosť obmedzujúce. Nezabúdajme, že technológie sú naši sluho-
via, nie naši páni.

R.M.Z.

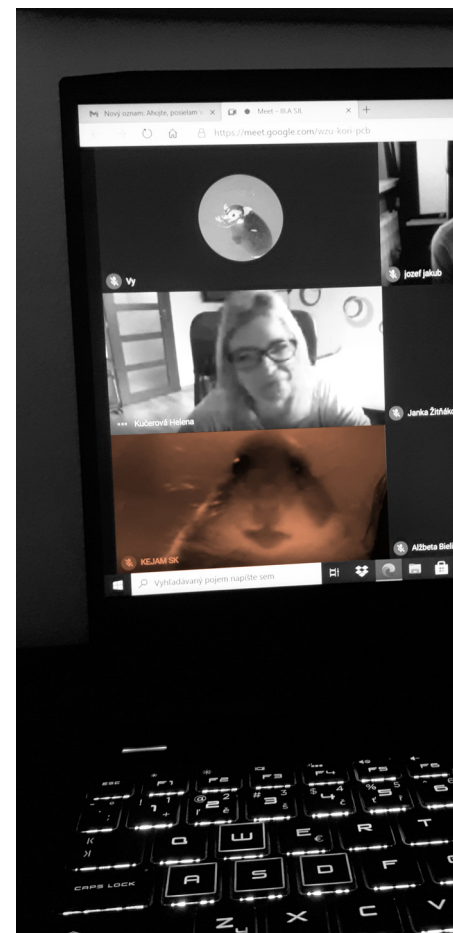
Kde hľadať motiváciu?

Online výučba sa líši, chýba nám priestor na pohyb, energia od spolužiakov, ale najmä priamy kontakt s učiteľmi. Mnoho študentov prežíva izoláciu, úzkosť a obavy o ich výsledky. Neprítomnosť na prezenčnom vyučovaní môže spôsobiť stratu motivácie, čo môže sťažiť prácu. Môže to viesť až k mysleniu, ktoré nám dokáže brániť v normálnom fungovaní. Nikto z nás nebol pripravený zostať a pracovať na diaľku. Všetci sme boli priamo alebo nepriamo ovplyvnení. Je samozrejmé, že všetky tieto zmeny vedú k rozptýleniu a demotivácii. Kľúčom je nájsť svoj najlepši spôsob riešenia.

Čo teda robiť pre to, aby sme to dokázali zvládnuť? Kde hľadať motiváciu? Mnohým študentom pomohlo stanovenie určitej rutiny. Napríklad vstať skôr pred vyučovaním a venovať hodinu štúdiu. Týmto spôsobom je jednoduchšie vyhnúť sa rozptýleniam, pretože viete, čo potrebujete urobiť. Je fajn uistiť si, že vaše ciele za deň sú realistické a ako každý bežný deň v škole nezabudnúť na prestávky. Ak je možné ísť von, načerpať nové nápady či si vyčistiť myseľ. Ďalej môže byť užitočné mať priateľov, s ktorými dokážete prebrať úlohy, stretnúť sa cez virtuálny priestor a učiť sa spolu.

Dôležité je pochopiť, že nie každý deň dokážeme byť produktívni. Ak máte dnes pocit, že ste zlyhali, neurobili ste dosť, alebo ste nesplnili čo ste chceli, nepreneste si toto sklamanie do nasledujúceho dňa.

Terka Zelenáková

Raj na Zemi

Každý človek občas túži vycestovať niekam ďaleko a odreagovať sa od každodenného stereotypu. Hlavne teraz, keď na nás vplýva tak veľa stresujúcich podnetov, ktoré vyplývajú z koronovej situácie. Veľa chorých ľudí zomiera. Ľudia strácajú prácu a všetci sa musíme prispôbovať. Trápi nás nespĺnená túžba po dobrodružstve a nových zážitkoch. Niektorí túžime prežiť celý deň na slnečnej havajskej pláži, niektorí zase piť dobrú kávu v preplnenej newyorskej kaviarni. Svoju vysnívanú krajinu si väčšinou vyberieme už ako veľmi malú, no postupne nás skutočnosť okolo nás donúti prehodnotiť tento sen.

Vidíme, ako veľa krajín bojuje so svetovými problémami, koronavírusom, príchodom utečencov, vraždami a prírodnými katastrofami. Veľa ľudí preto zostáva doma a nevystavuje sa zbytočnému riziku. No stále existujú krajiny, ktoré sú bezpečné a sú obohatené aj krásnou prírodou ako napríklad Island, Nový Zéland a Portugalsko. Dúfam, že vás o ich kráse presvedčí stručná charakteristika a tiež umelecká stránka týchto krajín.

Nový Zéland

Spolu s Islandom a Portugalskom sa považuje za krajinu s nízkou kriminalitou a skorumpovaným systémom. Označovaný je ako krajina dlhého bieleho mraku a taktiež aj ako zelená krajina s ovečkami a šťastnými obyvateľmi. Nový Zéland v sebe skrýva tiež veľké čaro a jeho obyvateľom môžeme len tíško závidieť. Je to ostrov známy krásnou prírodou, ktorá ponúka očarujúcu atmosféru a jedinečné prírodné scenérie. Výnimočný je taktiež pestrým počasím, zažijete tu kúpanie na pláži, no i zasnežené vrcholky hôr. Tropické lesy, termálne pramene, čisté jazerá, gejzíry, či jaskyne sú len malá ukážka toho, čo krajina ponúka. Ľudia sú tu veľmi spoločenský, preto sa tu nachádza veľa barov, ľudia sa často stretávajú aj na svojich terasách a spoločne opekajú a grilujú.

Obyvatelia tu často kupujú domáce produkty od lokálnych výrobcov, sú drahšie, no za kvalitu si radi priplatia. Nový Zéland je krásna čarovná krajina, v ktorej si každý prídre na svoje. Umenie Nového Zélandu pozostávalo hlavne z vizuálneho výtvarného umenia, ktoré prekvitalo v posledných desaťročiach 20. storočia, kedy sa stalo známym aj Maorské umenie. Ralph Hotere bol najúspešnejší maorský umelec Nového Zélandu, ale aj ďalší ako Shane Bavlna a Michael Parekowhai. Mnoho súčasných maorských umelcov sa vo svojej práci odvoláva na starodávne mýty a kultúrne praktiky ako napríklad Derek Lardelli a Lisa Reihana. Aucklandská umelecká galéria je najväčšou umeleckou inštitúciou na Novom Zélande so zbierkou viac ako 15 000 dielami.

Krajina ako stvorená pre ľudí, ktorí milujú samotu a zároveň chcú zažiť veľa dobrodružstva, pravého dobrodružstva, pri ktorom nevieš čo prinesie nasledujúci deň. Je to miesto s krásnou prírodou, dokonale izolované od vonkajšieho sveta. Príroda Islandu ponúka veľa krásnych vodopádov, neuveriteľných vulkánov a striekajúcich gejzírov. Je nazývaný ako krajina ohňa a ľadu pre svoju rôznorodosť a nevyspytateľnosť, práve kvôli ktorej sa odporúča pribrať si so sebou teplé termo oblečenie, hrubú vetrovku a pevnú neprenikavú obuv. Island má schopnosť človeka fascinovať a inšpirovať, ponúka neskutočné obrazy plné odtieňov i kontrastov, tiež je to vysoko intelektuálna krajina - každý piaty človek tu vyštudoval vysokú školu. Patrí k najlepším krajinám na svete pokiaľ ide o rodovú rovnosť a zväzky rovnakého pohlavia sú na ostrove tiež povolené. Ľudia sú tu taktiež veľmi

veselí a niet sa čomu čudovať. Island je láskou na celý život, ktorá dokáže človeka naplniť pocitom šťastia pre jej pestrosť a neobyčajnosť. Čo sa týka umeleckej stránky tejto nádhерnej krajiny, Island má veľmi zaujímavú históriu literatúry. Svoje počiatky sleduje až do 13. storočia, kedy boli staré ságy písané v starom nórskom jazyku. Islandské príbehy boli často zamerané na severskú a germánsku históriu, no so vznikom nezávislej národnej identity sa islandskí umelci začali zameriavať na jedinečnú krajinu, mytológiu a kultúru krajiny. Abstraktné umenie sa stalo populárnym na Islande v 20. storočí. Dodnes je taktiež populárne hudobné umenie. Krajina je domovom mnohých populárnych hudobných skupín ako Sugaroubes, Voces Thules. Koná sa tu taktiež zopár festivalov, ako Island AIRwaves, Lunga art Festival a tanečný festival Reykjavik.

Aj keď to nie je taká izolovaná krajina ako sú Island a Nový Zéland, stále vám môže ponúknuť bezpečie, no aj oveľa viac. Portugalsko patrí medzi ďalšie miesta s minimálnym bezpečnostným rizikom a nízkou mierou kriminality. V Portugalsku sa bude páčiť hlavne ľuďom, ktorí majú radi rozruch a zábavu, radi sa vzdelávajú, no taktiež si chcú poležať pri pláži na teplom slniečku alebo sa ísť prejsť do prírody. Nachádza sa tu veľa barov a klubov, ale aj krásnych historických pamiatok, lákavých pláží alebo kopcov a vrchov. Vyznačuje sa krásou a jemnosťou a nedostatkom zhonu modernej Európy. Každý kút Portugalska je osobitý a ponúka rôzne scenérie.

Ak sa rozhodnete vycestovať práve sem, určite sú ideálnymi mesiacmi jún, júl alebo august, cez leto je toto miesto najkrajšie a najpríjemnejšie. Hudba, umenie a literatúra sú dôležitou súčasťou kultúry Portugalska, hlavne architektúra, ktorú nájdeme v Lisabone, ale aj v iných portugalských mestách. V Lisabone je to hlavne Kláštor Hieronymitov a známa Balemská veža. Medzi významných portugalských maliarov patrí Mateus Fernandes. Znakom Portugalska je aj Fado. Vzniklo v 19. storočí, v temných uličkách Lisabonu. Ide o veľmi špecifický druh hudby. Väčšinou v ňom spieva duo (gitarista a spevák).

Lucia Čakajíková

Bez obmedzenia

Dlhý čas strávený doma mnohých, naopak, nakopol. Aj napriek nepriaznivej situácii sa tento rok konalo množstvo výtvarných súťaží a žiakom z II.A sa darilo naozaj mimoriadne. Národné osvetové centrum v Bratislave vyhlásilo 58. ročník celoštátnej postupovej súťaže neprofesionálnej výtvarnej tvorby Výtvarné spektrum Tvorba 2021. Zapojiť sa do súťaže mala šancu mládež od 15 rokov. Možnosť prihlásiť sa využili aj žiaci našej školy. V kategórii maľba sa v regionálnom kole súťaže umiestnila Andrea Hellová na prvom mieste a následne Aneta Bolibruchová na druhom mieste.

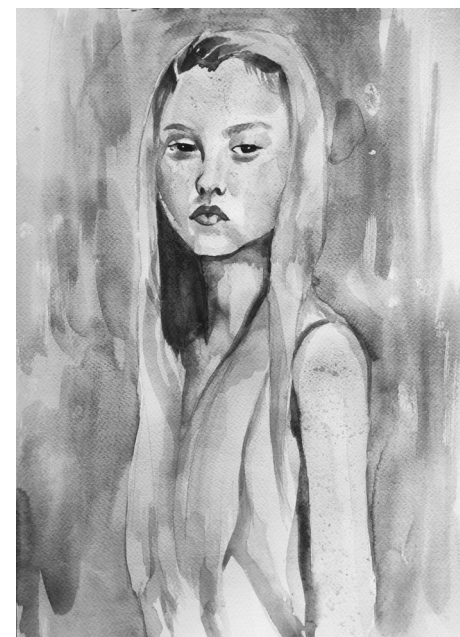
„Pracovala som prevažne s akrylovými farbami, ale aj lavírovaním, snažila som sa v nich vystihnúť emóciu a pracovať s ňou, lebo to považujem z môjho pohľadu za najdôležitejšiu súčasť umenia. Preto moje práce pozostávajú hlavne z portrétov, na ktorých som sa snažila zastihnúť ľudí v rôznych situáciách. Zvolila som taký voľnejší štýl, v ktorom sa podľa mňa dá efektívne vystihnúť energia momentu,“ uviedla Andrea.

Andrea Hellová

Aneta Bolibruchová

Taktiež Denník N vyhlásil súťaž s názvom Správa z izolácie, kde sa zapojilo až 789 mladých ľudí vo veku od 6 do 21 rokov. V tejto silnej konkurencii postúpili žiačky Rebeka Bartoneková a Viktória Hanajíková, ktorá sa umiestnila vo výtvarnej kategórii Najlepšie obrázky na prvom mieste.

„Snažila som sa vykresliť miesto, kde všetci v tomto období trávime najviac času – naše pracovne. Inšpirovala som sa svojou izbou, nábytkom a vecami, ktoré sa v izbe nachádzali. Do izby som zakomponovala aj svojho kocúra, ktorý mi cez karanténu robil skvelú spoločnosť,“ dodala neskôr naša výherkyňa.

Viktória Hanajíková

Terka Zelenáková

Súťaž EX-OVO bola určená pre výtvarníkov, dizajnérov a študentov škôl s výtvarným zameraním. Hlavnou podmienkou bolo vytvoriť kraslicu z tradičného vajčka. Tento rok ubehlo 10 rokov od prvého zapojenia našej školy do súťaže. V školskom kole sa umiestnili Veronika Bugáňová na druhom mieste a Viktória Hanajíková na treťom mieste. Avšak po výsledkoch hlasovania na facebooku získala Veronika Bugáňová 135 hlasov, čím zvíťazila v internetovom hlasovaní.

„Vulgárna nežnosť, tak by som pomenovala moje vajčká v súťaži. Inšpiráciu som čerpala z nášho každodenného života, preto som zvolila materiál pur pena - jej tvar nevieme predvídať presne tak ako našu budúcnosť,“ komentovala svoju výhernú prácu Veronika.

Všetkým výhercom gratulujeme a prajeme naďalej množstvo úspechov.

Veronika Tamašiová

Shakespeare's Day

Keď máte dvadsaťjeden Williamových diel, prežívate Shakespeare's Day every day, no najvýnimočnejším aj tak zostane ten, ktorý sa každoročne koná v ateliéri 403 pod dohľadom pozorného oka PhDr. Dagmar Baranovej a Mgr. Viery Sebinovej.

V rôznych kategóriách sa tento rok predstavilo niekoľko skvelých recitátorov, výtvarníkov a spevákov, medzi ktorých sme sa bezostyšne votreli aj s mojou kolegynou Luciou. V priebehu súťaže som každou minútu čoraz viac ľutovala kompetentných, ktorí mali za úlohu rozhodnúť o umiestnení. Výkony boli skutočne pôsobivé.

V kategórii recitácia textu v angličtine zvíťazili Silvia Zelinková a Dominika Ozaniaková z I.B, ktorých prejav bol nenútený a angličtina perfektná.

Vlastná tvorba v angličtine mala hneď tri ocenenia. S básňou „The Lament of Sappho“ zvíťazila Anna Kormanová z III.A v interpretácii úžasnej Bereniky Ryboňovej. Druhé miesto obsadil Pavol Košiar z II.B, ktorého báseň „Call of the Depth“ predniesla Františka Pašková a tretie miesto bolo udelené Andree Kianičkovej z II.B za prózu „FOP“, ktorú interpretovala Nina Luhová.

Nuž a teraz spev. Prvé miesto sme zdieľali ja, Rebeka Zacharová a Lucia Čakajíková z III.A (zásluhou interpretácie jednej z tých prudko emotívnych piesní, ktoré sídlia v priečinku s nápisom „otvárať za prítomnosti fľaše vína“), s Denisom Ďurišom zo IV.A, ktorý si svoje dielo „Designer's Flow“ sám ozvučil a otextoval.

Výtvarné kategórie mali tiež svojich favoritov. Hodnotila sa predovšetkým originalita, práca s typografiou a výtvarný dojem.

Kategória plagát

1. miesto - Dominika Kudláčková, III.B
2. miesto - Mia Mináriková, II.B
3. miesto - Alexandra Makuková, II.A

Kategória komiks

1. miesto - Lea Psocíková, II.B
2. miesto - Tristan Tvrď, II.A
3. miesto - Andrea Kianičková, II.B

Kategória obal na knihu

1. miesto - Natália Laurenčíková, III.A
2. miesto - Alžbeta Gáborová, III.B
3. miesto - Ema Valientová, I.B

Je už neodňateľnou súčasťou ľudstva pokúšať sa o dosiahnutie „zvečnenia“. Neustále a vo všetkom. Aj keď len na pár minút, dní, rokov. Veď napokon, slovami samotného Shakespeara, „Nie je všeobecnejšia túžba, než tá vyniknúť“. Preto vynikajme kolegovia. V recitácii, výtvarníctve, speve... minimálne navždy.

R.M.Z.

Štúrovo pero

Pôvodne som chcela začať pozvoľna nejakou poznámkou v štýle – Štúr v skutočnosti nemá nič spoločné so šikovnosťou našej redakčnej rady... ale už nevydržím dlhšie zahmlievať. Vyhrali sme!

Veru tak, nijaké pero sa nevyrovná neúnavným notebookom našich bývalých redaktorov a spolupracovníkov v zložení: Helena Kotrbancová, Oľga Micháľková, Petra Buffová, Andrea Gazdaricová, Veronika Tamašiová, Berenika Ryboňová, Andrea Hellová, Martin Sipták, Radoslav Byrtus, Michal Mordel, Lea Englartová, Alicia Briestenský Steinbach a Alžbeta Viskupová.

Časopis získal významné ocenenia aj v minulosti v iných súťažiach.

Najnovšou cenou Televízie Markíza je samozrejme aj súčasná redakcia nadšená a povzbudená.

Na záver by som mala zaujať nejaký hrdý a rozhodný postoj, tak teda... som presvedčená, že táto cena rozhodne nie je posledná.

R.M.Z.

Diplom
a Cenu Televízie Markíza III. stupňa
časopisu
ART NEWS TEN
v súťaži ŠTÚROVO PERO 2020/21
kategória Stredoškolské časopisy

Prečo oranžová ?

Aby človek mohol zhrnúť štyri roky svojho života na pár strán papiera je potrebná chuť ale aj snaha. Avšak usilovať sa zhrnúť nielen jeden život, ale životy viacerých ľudí, ktorí mi nie sú cudzí, je nesmierne náročné a komplikované. Každý vidí tú istú situáciu z iného pohľadu, inej perspektívy. Majú iné spomienky, pocity a dojmy. Nemôžem na 175% povedať, že s týmto článkom budú všetci spokojní, ale myslím si, že niektoré osoby budú so mnou súhlasiť.

Nechcela som začínať vetou: „Škola nám bola druhým domovom“, pretože to po prvé znie dosť prvoplánovo a gýčovo, ale na druhú stranu je to čiastočne pravda. Prežili sme tam za posledné roky naozaj veľa času, vlastne nie len v tej samotnej bodove. Povinnosti a veci dôležité pre náš umelecký a sociálny rast sa nám zakotvili v hlave a prenasledovali nás celé dni a noci, nemuseli sme byť fyzicky v tej oranžovej budove.

Oranžová farba zvyšuje množstvo kyslíka v mozgu, oživuje, podporuje kreativitu a psychickú aktivitu. Možno preto je to “naša” farba. Možno preto je tam tá farba, možno sa o nás snažia starať zo všetkých možných strán. Dokonca podporuje chuť do jedla a pomáha aj pri rannom vstávaní. Čiže už všetci vieme, prečo sú tie bagety hneď prvé zjedené a prečo všetci chodia načas do školy a nikdy nemeškajú.

Tento náš ďalší domov alebo rodina nám poskytla pevné zázemie a pomoc v ťažkých klauzúrnych týždňoch, ktoré z nás vycucali všetko, čo sa dalo, ale vždy z toho vznikla vec, ktorá stála za to. Dobré, je pravda, že občas sa nám niečo mini nepodarilo, ale aj to k nášmu životu patrilo a aj patriť bude. Nikto nás za to nekarhal a všetci chápali, že aj zlé dni sú len ďalšími dňami.

Dostali sme pocit istoty, či už pri teoretických alebo praktických úlohách.

Jarka Labudová

Rozlúčka

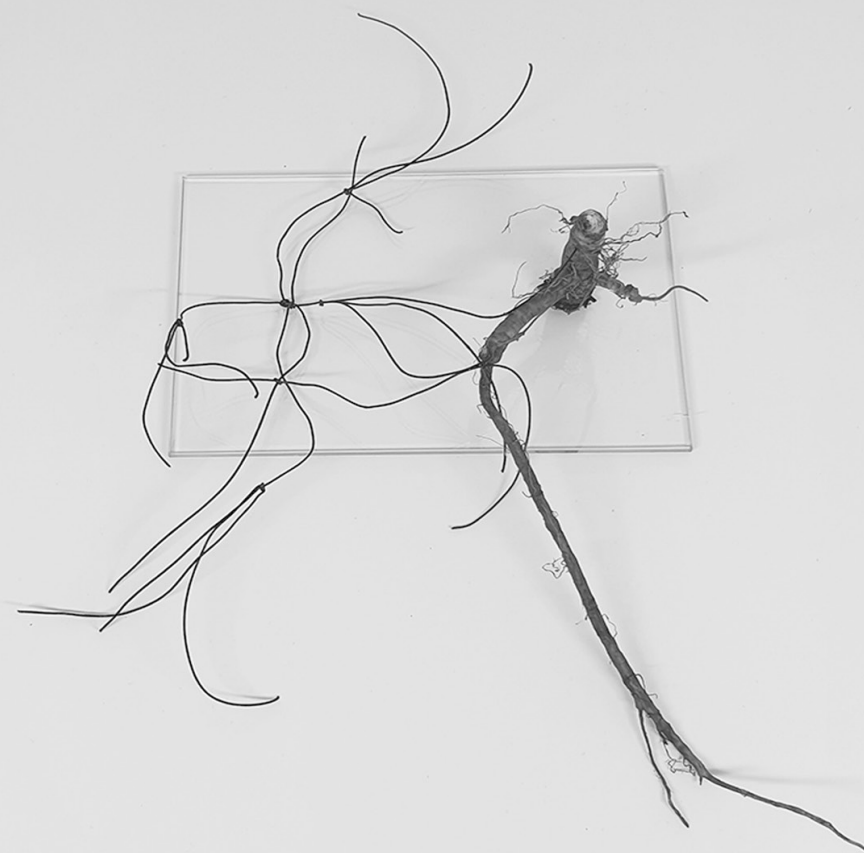
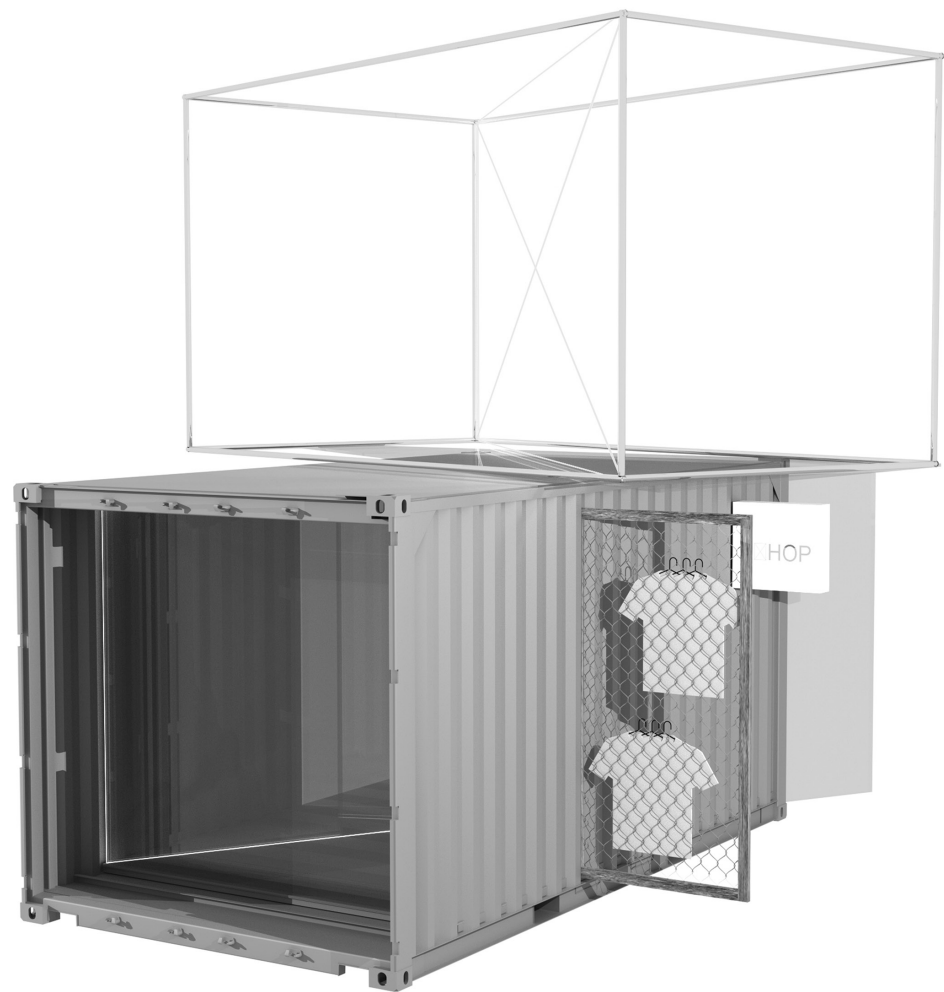
Oblíbená každoročná udalosť, ktorá sa zásadne nesie, aj napriek smiechu a množstvu ľudí, v mierne pochmúrnej nálade. Štvrtáci už nie sú štvrtáci a súcitne hľadajú na tretíakov, ktorí v podstate už tiež o chvíľu nebudú tretiaci. A tak sedíš vonku na školskom dvore, v areáli, kde si strávila štyri roky (áno, uvedomujem si, že ti to pripadalo skôr ako dve storočia), ľudia okolo teba sa bavia a smejú sa, veď čoby nie, nie je to ich problém, že ty si si až príchodom vysokej školy uvedomila, ako rapíne si zostarla a ako sa tak rozhliadaš vôkol na dielne a gril, ktorý pred nimi stojí, a na tie karcinogénne dobroty na ňom, nedokážeš sa ubrániť úsmevu pri spomienke na to množstvo instantných polievok, ktoré si v klauzúrnych nestíhačkách skonsumovala.

Presne takej rozlúčky sme sa tento rok zúčastnili aj ja s Luciou a kvôli pandemickej situácii sme boli jediné návštevníčky z nižšieho ročníka. No neboli sme tam, samozrejme, len tak z dlhej chvíle. Jedným z dôvodov bol program, v podobe menšej kultúrnej vložky, na ktorý sme boli prizvané, no hlavne sme chceli oficiálne zamávať našim už vyštudovaným kolegom.

Nakoniec sme sa rozlúčili a odchádzali sprevádzané ich veľmi škodoradostným vyhlásením: „Ha, o rok vás to čaká tiež.“

R.M.Z.

industria

súkromná
škola
umeleckého
priemyslu
v Bratislave